

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
25.12.2024

Урок
№44

**Аналіз діагностувальної роботи.
Практична робота: груповий проєкт
“Природоохоронні території нашого
краю”**

Дата: 25.12.2024

Клас: 4-Б

Урок: ЯДС

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Аналіз діагностувальної роботи. Практична робота:
груповий проєкт “Природоохоронні території нашого краю”**

Мета: продовжувати формувати вміння розповідати про найважливіші природні об'єкти України, своєї місцевості; робити висновок про різноманітність і цілісність природи Землі; досліджувати територію рідного краю; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; визначати головне в інформації природничого змісту, висловлювати враження щодо неї; презентувати інформацію про природу у вигляді повідомлення, малюнку, схеми, презентації тощо.

Сьогодні
25.12.20
24

Організація класу

Холодно в полі, в саду, на городі,
Зима мандрує по нашій господі.
Тепло і затишно в класі у нас,
Доброго дня, я вітаю всіх вас.

Перегляд відео “Природоохоронні території України”

<https://www.youtube.com/watch?v=tXwwiYyyiI8>

Об'єкти природно-заповідного фонду – це ділянки суші та водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Природно–заповідний фонд м. Кривого Рогу є національним надбанням, складовою частиною української системи природних територій та об'єктів, які входять до складу об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення.

В межах м. Кривого Рогу розташовані 14 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 375,45 га, з них загальнодержавного значення – 142,4 га (3 об'єкти), місцевого значення – 233,05 га (11 об'єктів).

Сьогодні ми ознайомимось з природоохоронними об'єктами природно-заповідного фонду загальнодержавного значення та де якими об'єктами місцевого значення.

ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ:

Криворізький ботанічний сад Національної академії наук України

Криворізький ботанічний сад розташований в Тернівському районі, на північній околиці міста. Фактична площа 50 га. Створений 1 серпня 1974р. Як Криворізький опорний пункт Донецького ботанічного саду. А з 10 травня 1992 р. отримав статус Криворізького ботанічного саду НАН України. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2004 року колекція деревних та чагарникових рослин ботанічного саду віднесена до таких, що становлять національне надбання України.

Криворізький ботанічний сад – це єдина академічна наукова установа в гірничорудному регіоні, в якій проводяться важливі фундаментальні та прикладні наукові дослідження з екології, ботаніки, інтродукції, селекції, вивчення природної флори регіону та розробці підходів її збереження. За час свого існування ботанічний сад став провідним центром, пріоритетним напрямком діяльності якого є розвиток промислової ботаніки. Структура ботанічного саду включає відділи: оптимізації техногенних ландшафтів та інтродукції й акліматизації рослин, природної та культурної флори. В саду функціонує гербарій, насіннева лабораторія та наукова бібліотека.

Головне завдання ботанічного саду – збереження й поповнення рослинного біорізноманіття регіону. Науковцями ботанічного саду створена унікальна, найкраща в Україні колекція ковили, яка налічує 28 видів української та 10 видів зарубіжної флори та колекція азалії індійської. Удосконалюються технології озеленення залізорудних відвалів та закріплення пилових поверхонь шламосховищ шляхом висадки рослин. Ботанічний сад відіграє важливу роль у навчально-освітній та просвітницько-виховній роботі.

Геологічна пам'ятка природи "Скелі МОДРy"

Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення затверджена у 1969 р. Розташована на площі 62 га в Центральній-Міській районі м. Кривого Рогу, на берегах р. Інгулець. Об'єднує природні відслонення палеопротерозойських порід на правому і лівому берегах р. Інгулець, виходи їх в затоплених кар'єрах та в прорізі дороги, що з'єднують центр міста з селищем колишнього рудника «МОДР».

На лівому березі Інгульця у вигляді мальовничих скель протяжністю 2 км, починаючи від затопленого Пастуховського до повороту річки біля с. Весела Дача відслонюються зім'яті в складки і розбиті численними розломами та тріщинами залізисті кварцити, що чергуються зі сланцями.

Розробку корисних копалин розпочато у 1899 році, а у 1908 році невеличкі кар'єри було затоплено весняним розливом річки Саксагань. В структурно-тектонічному розрізі скелі являють собою фрагмент великої Тарапаківсько-Лихманівської антикліналі, ускладненої складчастістю нижчих порядків. Більш поширені породи артемівської світи—основної продуктивної залізорудної товщі Інгулецько-Криворізької зони. Вік відслонень – 2050 млн. років. Рідкісні та зникаючі рослини представлені такими видами як: астрагал блідий, ковила волосиста, тюльпан бузький, сон український, аврinia скельна, очиток Борисової, кизильник чорноплідий, таволга звіробоелиста, жабриця Паласса, гіацинт блідий, рястка Буше, берізка лінійнолиста, півники карликові, барвінок трав'янистий тощо. Серед рідкісних видів тварин зустрічаються: джміль лезус, метелики – Подалірій, Махаон і Поліксена, червоновуха черепаха (ця акваріумна тварина акліматизувалася на Криворіжжі), велика біла чапля. Типовими є такі птахи –водяна курочка, лиска, мартин звичайний, горлиця садова, зозуля, сова вухата, одуд, дятел сирійський, ластівка берегова, ластівка сільська, посмітюха, польовий жайворонок, щеврик польовий, плиска жовта, вивільга, шпак, сорока, ворона сіра, горихвістка чорна, соловейко східний, ремез, синиця блакитна.

Ландшафтний заказник "Балка Північна Червона"

Ландшафтний заказник загальнодержавного значення. Розташований у Тернівському районі, на північно-західній околиці міста. Загальна площа 54,3га. Заказник оголошено 12 січня 1983 року.

Мета: збереження і відтворення цінного природного ландшафту великої степової балки в басейні річки Саксагань з унікальними виходами гірських порід Криворізької серії – аркозових метапі-сковиків, сланців, залізистих та безрудних кварцитів (віком 2400-2100 млн. років) по їх схилах; збереження унікальних рослинних угрупувальних типчаково-ковилових степів і рослинності кам'янистих відслонень, характерних для Софіївсько-Марганецького геоботанічного району; збереження біорізноманіття флори та фауни заказника; підтримки загального екологічного балансу в районі.

Наукова цінність заказника полягає у наявності в його складі рідкісних видів рослин, з яких 9 занесені до "Червоної книги України": астрагал шерстистоквітковий, ковила Лессінга, горицвіт весняний, горицвіт волзький, ковила волосиста, ковила українська, тюльпан бузький, шафран сітчастий, сон лучний. З рослин, які охороняються на Дніпропетровщині, тут поширені:

белевалія сарматська, астрагал пухнастоквітковий, ряст щільний, гіацинтник блідий, проліска дволиста, папороті – щитник шартрський, голокучник дубовий. В заказнику налічується 21 вид фітотрофних мікроскопічних грибів, 210 видів мікроміцетів – мучнисторосляних, 11 – іржистих; 13 видів макроміцетів (наприклад, монтенія кандоля, печериця польова, мухомор степовий).

Зустрічається 9 видів мохів.

На території балки мешкають 436 видів тварин: 3 види земноводних, 3 види плазунів, 7 видів ссавців, а 28 видів птахів занесені до списку охоронних –наприклад, болотяний лунь, жовтоногий мартин, жайворонок польовий, ластівки сільська та міська, жовта та біла плиски, соловейко східний тощо.

Найбільш широко представлені комахи - 398 вид.

Груповий проєкт “Природоохоронні території нашого краю”

Використовуючи підручник та інші джерела інформації, підготуй повідомлення про одну природоохоронну територію, яка є наближеною до вашого населеного пункту за планом.

План

1. Назва природоохоронної території. _____
_____
2. Місце розташування. _____
3. Які об'єкти перебувають під охороною. _____
_____
4. Які ростуть рослини. _____
_____
5. Які з них занесено до Червоної книги України. _____
_____

Робота в зошитах, с.79

6. Які мешкають тварини. _____

7. Яких з них занесено до Червоної книги України. _____

8. Намалюй знак, який доцільно встановити поблизу природоохоронної території.

Сьогодні
25.12.20
24

Перевіряємо себе

1. З якою метою створюють заповідні території в Україні?

2. Які заповідні території є у вашому краї?

3. Що в цій темі залишилося для вас незрозумілим? Як і де знайти відповіді на запитання?

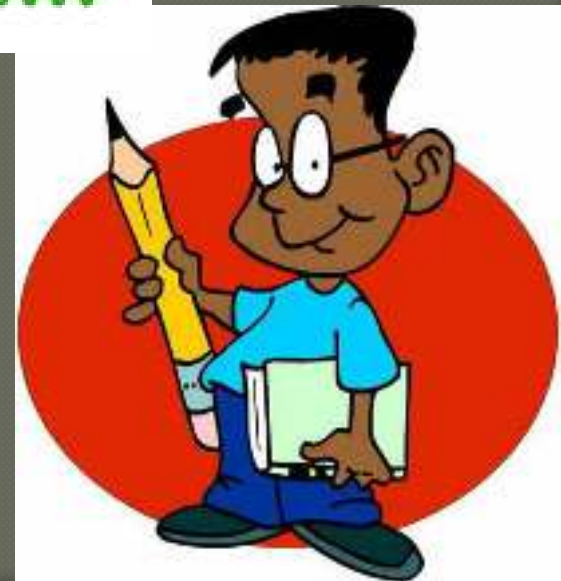

Сьогодні
25.12.20
24

Коротко про головне

Коротко про головне

Для збереження рослинного й тваринного світу створюються природні заповідники. До найвизначніших заповідників в Україні належать: Поліський, Канівський, Асканія-Нова, Карпатський, Кримський.

Сьогодні
25.12.20
24

Домашнє завдання

***Короткий запис у
щоденник
Повторити тему на
сторінках
с. 152-157, зош. с.79***

***Фотозвіт надсилати на
освітню платформу
Human.***

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
25.12.20
24

Рефлексія «Світлофор настрою». Перейдіть дорогу, використавши перепустку у вигляді цеглинки LEGO.

Все було
просто!

Мені довелося
докласти
зусилля.

Мені
нічого не
вдалося!

